

21.6.49, יום ג', כד' סיון תש"ט

ישיבת הממשלה - שאילתות, סקירה מדינית, דיון על החנוך. חלכחי פהישיבה

בראשית הדיון על התקציב - לחזור לגבעה.

לבירור הפוליטי: מטופקים אם יציעו לנו עזה, אבל אין החששות של משה
משכנעים אותם, מפני 1) שחוף עזה חשוב מאין כמוהו, 2) האדמה היא טובה, ואפשר
לחקים כפרי דייגים, שיש לכך גם ערך משקי וגם ערך בטחוני, 3) שנמנע שכנות
מצרים במקום זה - שכנות זו בעתיד יכולה להיפך לסכנה צבאית חמורה, גם ביבשה
ועוד יותר בים. 4) נמנע כניסת עבדאלה, שעלולה להחזיר הנה האנגלים, ושבהכרח
יביא לידי טכסון טריטוריאלי: אם עבדאלה ישלום בעזה הוא יהיה מוכרח (או יורשו)
לירוש פטרון.

ואחר למשולש - אין עלי לסמוך יותר מדי על הלך רוח הערבים הטבכרים קשר
עם ישראל מאשר סימון לעבר הירדן, אבל אין לזלזל באפשרות זו ~ אם ישנה. כי כאן
יש מהרון לירושלים. איני מצטער הרבה שלא כבשנו המשולש (זוהי "ברכה מעורבת")
- אבל אני מצטער מאוד מאוד שלא כבשנו ירושלים - עד קליה ועד בכלל. התקשרות
המשולש - אם היא תיתכן - נוחתת לנו ירושלים עד הירדן וים המלח. אמנם יש לבדון
קרבי - אבל אין זה עכוב מוחלט. אם הערבים רציניים בהתגברותם לעבדאלה ומצרים
אף היא - אפשר להתגבר על מכשול זה.

חזרתי בשתיים עשרה לגבעה.

שדמי ויעקב מטפלים במידור יום הצבא (כ" חמוז). הוועדה לא גסרה בידור
הזכיות לאוהות הצטיינות והם רוצים לאצץ לחת "אוהות" לשני סוגים - החצטיינות
הגבוהה ביותר (ביניהם 30 חללים) - ולמפקדים.

לדעתי יש להמלות טוב ראשון לטובה - אבל להקדים המפקדים לאחרים.
אולם המספר של האות הגבוהה ביותר מדאיג אסא בריבוי. 60 ! זה מודיל את
האות. גם עשרים מקרים - זה הרבה מאוד.

- מאביד קיבלתי הצעה לשדוהי אגא 5400 איס יעלו לחודש 317.381 או
3.807.810 לשנה. אם יהיו רק 4000 יעלה 233.282 לחודש או 2.799.384 לשנה
(הבדל 84.099 לחודש או 1.008.426 לשנה). חשבוני הוא בשדות קבע - 2010 -
יעלו 145.264, מהם 357 קצינים - 35.552 ל"י, 1027 סמלים 73.430 ל"י,
ב.ד.א. 631 - 36.282 ל"י. בשדות חובה (רק ב.ד.א.) 1625 - 40.625, אזרחים
1765, 131.492 ל"י. הנחה היא חייל חובה עולה 25 ל"י, חייל קבע 58 ל"י,
סמל קבע 71 ל"י, אזרח 74, קצין 101.

כוחות האויב (ליום 1.6.49)

לבנון - 5500 מבויסים; 6 גדודים חי"ר, 1 גדוד שריון (21 מכוניות משורינות,
1 גדוד חותמים, 12 ח.ש., 10 ח. חוף כבדים, 5 מטוסים, 10 מפיצות משמר.
אוסדה הקצבה לצרכי הגנה בסך 0.5 לי"ש, יש רכישות בסך 0.9 לירות
מצריות. מאמנים לחקופה בריטיים טועלים בלבנון. גם צרפת עומדת לשבץ
6 קצינים מודיני העופה, רוצים להקים 2 פייסות. נרכשו 5 מטוסי לימוד.
הגיעו גם מספר סנקים וח. חדשים.

סוריה (כסוגרים - הפגב ליום 1.1.49)

מבויסים 30.000 (24.000), 16 גד. חי"ר (10), 14 גדודים קו ש.ג. (12),
4 גדודים שריון (3), 100 סנקים ומשוריינים (70), 4 (3) ג.א.ח., 65 (52)
ח. שדה, 66 (12) מטוסי קו ראשון, 34 (37) אחרים, 6 מפיצות קרב (?)
בבניה בנמלי אירופה.

בחכניה זעים טביע החקציב הצבאי ל-10 מיליון ל"ש.
הממשלה הקודמת הקציבה 6 מיליון ל"ש, זעים הוסיף 2. זרים - גרמנים,
יוגוסלבים, אנגלים, הונגרים, משתתפים בארגון הצבא משגרים קצינים
סורים להשתלמות בחו"ל. רוצים להקים צבא של 50.000 - 45 איש, חיל
אוויר של 180 מטוסי קו ראשון, להגביר חיל הסריון והתותחים, פיתוח 2
נמלים והקמת צי מלחמה וצי מסחרי. יש ידיעות בהסידות על משלוח נשק.

עיראק מבויטים 40000 - 35 (35000) איש, 23 גדודים חי"ר קו ראשון, 4 קו
שני, 3 גדודי שריון, 200 טנקים ושמוריינים, 8 גדודי ת., 200 ת.,
43 מטוסי, קו ראשון, 35 אחרים, שתי אניות, 4 סירות משמר.

חקציב הבטחון לשנת 1948/9 7.625,000 ל"ש. הוקצב סכום נוסף של 5 מיליון
ל"ש לבטחון. משגרים קצינים לאנגליה להשתלמות.

עבר הירדן :

מבויטים 18500 (16000), 10 ג. קו ראשון חי"ר, 2500 איש בגדודים קו
שני (0), 120 טנקים, שמוריינים, 2 ג. תותחנים, 48 ת. טדה, 1 גונדה א.א.,
מודיעים שהבריטים הגדילו המיכתם מ-2,5 ל-3,5 ל"ש. הלגיון יקבל נשק
כבש כמקדח הצבא הבריטי במזרח התיכון. הלגיון שולח בקביעות עשרות
קצינים לקורסים מקצועיים באנגליה. יש ידיעות על מאמצים להקים חיל
אוויר. יש מספר מטוסי לימוד בידי הלגיון. מוסיפים שריון ותותחים.
4000 ערבי א"י נרשמו לגיוס. חוסמת כוח האדם נספגו בכלואים לגדודים
קיימים.

מצרים 1 מבויסטים 35.000 (41.000), 19 ג. חי"ר קו ראשון, 19 בדורים קו שני, חפכו עזירות בלתי מבויסות, 2 ג. שריון, 80 (40) טנקים ומכונות משוריינות, 3 ג. חותחנים, 56 (48) ח. שדה, היו/ ב-1.1.49 3 ג.א.א., 188 (65) מטוסי קו ראשון, 100 אחרים, 8 אניות, 36 סירות משמר. תקציב 1947/8 30 מיליון ל"מ, תקציב 1948/9 52 ל"מ. יש תקציב מיוחד של 72 מיליון ל"מ (בו נכלל חלק מהתקציב הקיים). ירוע על שיגור משלוח צבאיות לאנגליה ולאח"ב לשם התחלטה, 6 קצינים עומדים לנטוע לקורס הצופה שנה, 2 קצינים נשלחו לקורס לצוללות ולסירות טורפידו. יש חכניות מרחיקות לכת בנוגע לגיוס כללי, הגדלת הכנסה השנתית, הקמת דיוויזיה משוריינת תוך 3 ימים. הקמה 3 בדורים נוספים של ח. שדה, רכישה 400 מטוסים. רכישה 6 סירות טורפידו, צוללות, הקמה 10 בחי חרועת לייצור מלחמתי (שנים יועברו מגרמניה ע"י הסכם עם אנגליה), הקמה קולג' לרפואה, בית"ס לטייס ל-200 חניכים, בי"ס צבאי היכוני ל-1000 חניכים, הרחבת בחי הספר הקיימים, רכישה מטוסי מדף.

- חיילות שלנו (מלבד חי"ר, ים אויר) ביום 16.6.49: חותחנים 2845 (192 ק. 297 ס., 186 ר. טוראים, 2170 ט.); הנדסה 2179 (179 ק., 215 ס., 133 ר.ט., 1647 ט.), קשר 1817 (93 ק. 185 ס., 189 ר.ט., 1350 ט.), פרשים 152 (6 ק., 9 ס., 11 ר.ט., 126 ט.), מיעוטים 738 (27 ק., 50 ס., 46 ר.ט., 615 ט.), בתוחתנים קצין על כל 13,7 חייל ובהנדסה על 11, בקשר על 18.

- מה הם צרכי הצבא?

- (1) אוויר - רכב, מטוסים, חימוש, רדד, קשר, ציוד טכני.
- (2) ים - אניות, סירות, טורפידות, צוללות, חימוש, ציוד, רכב, קשר.
- (3) תוחתנים - תוחתים, רכב, קשר, ציוד טכני.

- (4) **חמש - חומר גולס, מכונות (מספר המפעלים, העובדים, מה מייצרים)**
- (5) **ש.ר. - רכב, ציוד רמזאי.**
- (6) **סדנאות הצבא - מכונות וכלים וחמר גלמי, מלאכתן ועובדיהן.**
- (7) **חמר - מצבה, חקן, ענמי מעולה, מה עושה כל אחד.**
- (8) **חי"ר - רכב, קשר, חימוש, ציוד**
- (9) **אטמקה (אגא) - הלבשה, רכב, קשר, ציוד, אישי גדודי ומכני, מזון, חמרי גולס וכלים וביצורים, לסלילה, לגשרים, לגדרות ועוד.**
- (10) **מודיעין - ציוד מכני, רכב.**

- חזרה דגנה מצורין.

- נראה לי שאפשר להסתמך בחיל של עיזים אלף בערך. ברור שדרוש לנו חיל-ספר לשמירת הגבולות, ומגיעה הסחננות - נאמר אליהם איש - מאומנים ומצוידים ככוח מחץ. רצוי שתהיה לנו חטיבה משוריינת עם יחידה טנקים, תותחים וכל חשיונים (קשר, הנדסה, אטמקה, מחבורה ועוד). חמשה-ששה אלף לים ואוויר. אפשר אז להעמיד כל הצבא על עסדים אלף בערך, בהנאי שנשיג מיד כל הציודו רכב חדש, מספיק, חימוש (רובים, מכונות כבדות, תותחים, אווירונים קרב, תותחי ים וחוף, צוללות וסירות, רדר, קשר משוכלל), שנארגן שדות המודיעין בנדיבות ובשכלול מכני, שנאטץ המחקר המדעי הצבאי ונצייד התעשיה במכונות, חמר גולס, וכוח אדם מדעי ומכני, ניתן אימון מאומץ לצבא העומד להשתחרר, ביחוד כפי שדורש מרד הרים בצדק, לשרוניהם, נכין שיטה של גיוס מהיר לעתודות.

חוק הגיוס (שרות של שנחים לבני 18 ולכל עולה עד גיל של 25) יתן לנו בשנה א - שנתון של 5000, מהם יתאמנו רק 3 חדשים, 9 חדשים להכשרה, ז"א 1250

חיילים לכל השנה. עולים - 5000 (צדוק סבור 6000), יתאספו ששה חדשים, ילכו להבשרה ששה חדשים, ז"א 2500 חיילים לשנה, ס"ה שנה א - 3750.

שנה שניה ישארו כולם באימונים ויתחוסמו שוב 3750 חדשים, ס"ה 13.750. בשנה ג' יהיו שוב 13.750 איש, יתחוסמו 1000 איש מהשנתון ומהעולים אחרי שרות שנתיים שישלחו לקורט של קצינים לששה חדשים, ז"א 500 איש לכל השנה, הרי 14.250. כל שנה ישחזרו 10.000 בערך.

ידרשו אנשים לשדוטים ולמסות העתודות, ולשונים.

הסברתי מסקנותי הזהירות האלו לבר - והוא לקח על עצמו להגיש לי פחרחים חכמים מעובדת בנויה על מסקנות אלו.

גם יעקב אמר לי שהוא חשב על פי קוים אלה. השאלה היא זמן מעבר. הוא סבור שאחרי שלשה חדשים יש להעמיד הצבא על 30,000 ואחרי חצי שנה על 20,000 אם חכמים זו תתקבל.

יש לדעתו להוריד כל הקצינים דרגא אחת, ולקבוע חוק שבכוחות הקבע כל סגד וקצין צריך יאומן כמה שיוכל כמפעל ובטעת הצורך למלא תפקיד פיקוד בטהי דרגות יותר גבוהות מאשר הדרגה שניהנה לו. יש לבדוק תקן הקצינים ביחס לשאר הדרגות - ולהפחית הקצינים.